

Brussel, 6 december 2024
(OR. en)

16644/24

TELECOM 375
CYBER 368
COMPET 1198
MI 1015

RESULTAAT BESPREKINGEN

---

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	de delegaties
nr. vorig doc.:	15861/24
Betreft:	Conclusies van de Raad over het witboek “Tegemoetkomen aan de digitale-infrastructuurbehoeften van Europa” - Conclusies van de Raad (6 december 2024)

De delegaties vinden in de bijlage de conclusies van de Raad over het witboek “Tegemoetkomen aan de digitale-infrastructuurbehoeften van Europa”, die de Raad Vervoer, Telecommunicatie en Energie tijdens zijn zitting van 6 december 2024 heeft goedgekeurd.

CONCLUSIES VAN DE RAAD

over het witboek “Tegemoetkomen aan de digitale-infrastructuurbehoeften van Europa”

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

HERINNEREND AAN:

- Richtlijn (EG) 2002/58 van het Europees Parlement en de Raad van 12 juli 2002 betreffende de verwerking van persoonsgegevens en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer in de sector elektronische communicatie (richtlijn betreffende privacy en elektronische communicatie),
- Verordening (EU) 2015/2120 van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2015 tot vaststelling van maatregelen betreffende open-internettoegang en tot wijziging van Richtlijn 2002/22/EG inzake de universele dienst en gebruikersrechten met betrekking tot elektronische-communicatienetwerken en - diensten en Verordening (EU) nr. 612/2022 betreffende roaming op openbare mobielecommunicatienetwerken binnen de Unie,
- Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming),
- Mededeling van de Commissie van 19 juli 2016 betreffende het begrip “staatssteun” in de zin van artikel 107, lid 1, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
- Richtlijn (EU) 2018/1972 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 tot vaststelling van het Europees wetboek voor elektronische communicatie,
- de gezamenlijke mededeling van 16 december 2020: De EU-strategie inzake cyberbeveiliging voor het digitale tijdperk,
- de aanbeveling van de Commissie van 18 december 2020 betreffende relevante producten- en dienstenmarkten in de elektronische-communicatiesector die aan regelgeving ex ante kunnen worden onderworpen overeenkomstig Richtlijn (EU) 2018/1972 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 tot vaststelling van het Europees wetboek voor elektronische communicatie,

- de verklaring van 19 maart 2021 over “European Data Gateways as a key element of the EU’s Digital Decade” (Europese datagateways als essentieel onderdeel van het digitale decennium van de EU),
- de gezamenlijke mededeling van 1 december 2021 aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité, het Comité van de Regio’s en de Europese Investeringsbank getiteld “De Global Gateway”,
- de Mededeling van de Commissie van 30 december 2021 over “Criteria voor de beoordeling van de verenigbaarheid met de interne markt van staatssteun ter bevordering van de verwezenlijking van belangrijke projecten van gemeenschappelijk Europees belang”,
- de Europese verklaring van 26 januari 2022 over digitale rechten en beginselen voor het digitale decennium,
- de oproep van Nevers van 9 maart 2022 om de cyberbeveiligingscapaciteiten van de EU te versterken,
- de verklaring van juni 2022 “Toulouse Call for a Green and Digital Transition in the EU” (oproep van Toulouse voor een groene en digitale transitie in de EU),
- de aanbeveling van de Raad van 8 december 2022 betreffende een Uniebrede gecoördineerde aanpak om de weerbaarheid van kritieke infrastructuur te versterken,
- Richtlijn (EU) 2022/2555 van het Europees Parlement en de Raad van 14 december 2022 betreffende maatregelen voor een hoog gezamenlijk niveau van cyberbeveiliging in de Unie, tot wijziging van Verordening (EU) nr. 910/2014 en Richtlijn (EU) 2018/1972 en tot intrekking van Richtlijn (EU) 2016/1148 (NIS 2-richtlijn),
- Richtlijn (EU) 2022/2557 van het Europees Parlement en de Raad van 14 december 2022 betreffende de weerbaarheid van kritieke entiteiten en tot intrekking van Richtlijn 2008/114/EG van de Raad,
- het besluit van het Europees Parlement en de Raad van 14 december 2022 tot vaststelling van het beleidsprogramma voor het digitale decennium,
- de mededeling van de Commissie van 31 januari 2023 — Richtsnoeren inzake staatssteun voor breedbandnetwerken,
- de gezamenlijke mededeling van 20 juni 2023 aan het Europees Parlement, de Europese Raad en de Raad betreffende een “Strategie voor economische veiligheid van de EU”,
- de mededeling van de Commissie van 29 september 2023 tot vaststelling van prognose-trajecten op Unieniveau voor de digitale doelstellingen,

- de aanbeveling van de Commissie van 3 oktober 2023 over technologiegebieden die kritiek zijn voor de economische veiligheid van de EU met het oog op nadere risicobeoordeling met de lidstaten,
- de conclusies van de Raad van 24 oktober 2023 over de herziene EU-strategie voor maritieme veiligheid en het bijbehorende actieplan,
- het witboek van de Commissie van 21 februari 2024 “Tegemoetkomen aan de digitale-infrastructuurbehoeften van Europa”,
- de aanbeveling van de Commissie van 26 februari 2024 over veilige en weerbare onderzeese kabelinfrastructuren,
- de aanbeveling van de Commissie van 11 april 2024 over een routekaart voor een gecoördineerde uitvoering van de transitie naar post-kwantumcryptografie,
- Verordening (EU) 2024/1309 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2024 inzake maatregelen om de kosten van de uitrol van elektronischecommunicatienetwerken met gigabitsnelheden te verlagen, tot wijziging van Verordening (EU) 2015/2120 en tot intrekking van Richtlijn 2014/61/EU (gigabitinfrastructuurverordening),
- de conclusies van de Raad van 21 mei 2024 over de toekomst van het digitale beleid van de EU,
- de conclusies van de Raad van 24 mei 2024 over een concurrerende Europese industrie als aanjager van onze groene, digitale en veerkrachtige toekomst,

1. ERKENT de positieve effecten van de digitale convergentie, die een breed scala aan nieuwe diensten biedt aan zowel eindgebruikers, bedrijven als overheidsinstellingen, en dat er sprake is van een belangrijke nieuwe dynamiek die van invloed is op de digitale infrastructuur;
2. ERKENT de ingrijpende veranderingen die het landschap van de elektronische-communicatiesector hebben vormgegeven en die van cruciaal belang zijn voor de economische veiligheid, het mondiale concurrentievermogen en de nationale veiligheid van de Unie. Deze transformaties worden aangestuurd door opmerkelijke technologische ontwikkelingen, zoals cloud- en edgecomputing, de virtualisering van netwerkfuncties en de vraag naar gegevensverwerkingsdiensten; ERKENT dat voor die transformaties aanzienlijke investeringen nodig zijn, met name door de particuliere sector, zodat de streefcijfers van het digitale decennium op het gebied van digitale infrastructuur kunnen worden behaald, met inachtneming van de verschillen tussen de lidstaten;
3. IS INGENOMEN MET de doelstellingen van de Commissie om innovatie, beveiliging en veerkracht van digitale infrastructuur te bevorderen, teneinde de voordelen van de eengemaakte markt in de digitale sector verder te benutten; IS INGENOMEN MET de inspanningen van de Commissie om bij te dragen tot de ontwikkeling van een digitaal ecosysteem dat bedrijven meer kansen biedt om digitale infrastructuur, met inbegrip van edge cloud, op te zetten en uit te rollen en aanverwante diensten te verlenen;
4. BENADRUKT dat een hoogwaardige, geavanceerde, veilige, veerkrachtige en duurzame digitale infrastructuur van cruciaal belang is voor het concurrentievermogen van de EU-economie, en dat een toekomstgerichte beleidsaanpak die de planning en uitrol van dergelijke infrastructuur, waaronder mobiele technologieën van de volgende generatie, vergemakkelijkt, van essentieel belang is om de Unie beter in staat te stellen de uitdagingen als gevolg van de wereldwijde concurrentie het hoofd te bieden;
5. ERKENT dat de digitale transitie sectoroverschrijdend van aard is en niet alleen gevolgen heeft voor de elektronische-communicatiesector, maar ook voor andere sectoren, zoals vervoer, energie, landbouw en gezondheidszorg, en van cruciaal belang is voor de samenleving als geheel;

6. BENADRUKT dat de bescherming van de belangen van consumenten en zakelijke klanten in de hele EU een prioriteit moet zijn bij alle voorstellen en initiatieven die van invloed zijn op de rechten, plichten en voordelen van eindgebruikers, naast doelstellingen die de digitalisering van het bedrijfsleven in de EU in de hand werken;
7. IS INGENOMEN MET de overweging van de Commissie in het witboek om de betrokken financieringsinstrumenten te herzien, teneinde digitale infrastructuur tot stand te brengen die aan de vraag van de klant in alle verschillende geografische gebieden voldoet en het mogelijk maakt de coördinatie tussen de verschillende financieringsprogramma's te verbeteren en de fondsen voor investeringsbehoeften, waar passend en in overeenstemming met de staatssteunregels, samen te voegen;
8. BENADRUKT dat het het belangrijk is de uitdagingen die voortvloeien uit nieuwe technologische veranderingen, waarvan sommige in het witboek worden besproken, verder te analyseren; VERZOEKT de Commissie derhalve de meest recente ontwikkelingen te blijven onderzoeken, na te denken over toekomstbestendige oplossingen en mogelijke initiatieven empirisch te onderbouwen, en daarbij rekening te houden met de noodzaak om de administratieve lasten voor bedrijven, met name kmo's, te verminderen en daadwerkelijke concurrentie te handhaven om het welzijn van consumenten te bevorderen en investeringen te stimuleren. Dit vereist een beleidskader dat gunstig is voor innovatie en niet vooruitloopt op bepaalde marktresultaten;
9. ONDERSTREEPT de noodzaak van samenhang met de doelstellingen van de bestaande regelgevingsmaatregelen en BENADRUKT het belang van daadwerkelijke uitvoering voor de voorspelbaarheid van de regelgeving, teneinde het concurrentievermogen van de EU verder te versterken en de streefcijfers van het digitale decennium te halen;

10. BENADRUKT dat de regulering van de elektronische-communicatiesector in gelijke mate gericht moet zijn op vraag en aanbod en dat daartoe onder meer moet worden gezorgd voor concurrentie om de betaalbaarheid, keuzevrijheid, veiligheid en kwaliteit van de diensten voor consumenten en bedrijven te verzekeren; VERZOEKT de Commissie nader onderzoek te doen naar middelen om de vraag naar geavanceerde digitale netwerken en diensten te stimuleren, en om innovatieve en duurzame bedrijfsmodellen mogelijk te maken ten behoeve van consumenten en bedrijven in de EU, waaronder mobiele operatoren, teneinde de grensoverschrijdende connectiviteit te verbeteren;
11. BENADRUKT dat de beginselen van subsidiariteit, evenredigheid en technologische neutraliteit weerspiegeld moeten zijn in alle initiatieven op het gebied van elektronische communicatie; ERKENT het belang van een duidelijk en gestructureerd governance-model dat voortbouwt op de bestaande governancestructuren, relevante nationale ervaringen en de dynamische ontwikkeling van het digitale ecosysteem;
12. ERKENT dat er aanzienlijke investeringen nodig zijn om de streefcijfers van het beleidsprogramma voor het digitale decennium tot 2030 te halen; ROEPT de Commissie OP ook rekening te houden met andere kritieke belemmeringen die de ontwikkeling van infrastructuur in de weg staan, zoals administratieve lasten, gebrek aan vraag, gebrek aan capaciteit om infrastructuur te bouwen en het risico op een lage benutting van netwerken, met name in plattelandsgebieden;
13. VERZOEKT OM een duidelijkere definitie en een consistent gebruik van de begrippen “cloudificatie” en “virtualisering” door te pleiten voor een grondige verkenning en analyse van de verschillende lagen waaruit de desbetreffende infrastructuur bestaat. Dit verzoek onderstreept dat het belangrijk is om deze fundamentele concepten te omschrijven, zodat er een beter begrip van de infrastructuurlagen ontstaat;

14. NEEMT NOTA VAN de evaluatie van de huidige stand van zaken op de elektronische-communicatiemarkt, zoals uiteengezet in het witboek en in de Letta- en Draghi-verslagen; VERZOEKT de Commissie een gedetailleerde analyse uit te voeren van voorstellen betreffende de elektronische-communicatiemarkt in het licht van de bevordering van investeringen, en de overkoepelende beginselen van de EU inzake concurrentievermogen, mededinging en consumentenwelzijn; HERINNERT eraan dat er voor elk toekomstig wetgevingsvoorstel een gedegen effectbeoordeling moet worden uitgevoerd;
15. NEEMT NOTA VAN de overwegingen in het witboek over de bevordering van een gelijk speelveld, maar IS VAN OORDEEL dat nader moet worden onderzocht of en in welke mate op de spelers in een geconvergeerd ecosysteem niet dezelfde regels van toepassing moeten zijn; BENADRUKT het belang van netneutraliteit en van een goed functionerend internet-ecosysteem, en dat contractvrijheid, waarbij de wetgever zo weinig mogelijk ingrijpt, als een van de belangrijkste beginselen moet worden gehandhaafd;
16. NEEMT NOTA VAN de aspecten met betrekking tot de nationale veiligheid van de kritieke infrastructuur van elektronische-communicatiesystemen; MERKT OP dat kwesties in verband met de privacy van elektronische communicatie opnieuw moeten worden beoordeeld in het licht van de technologische ontwikkelingen en om de vertrouwelijkheid van elektronische communicatie doeltreffend te waarborgen; IS VAN MENING DAT de uitvoering van een consistent kader voor gegevensbescherming van cruciaal belang is om een eerlijk, concurrerend en dynamisch digitaal ecosysteem te waarborgen;
17. BENADRUKT dat het huidige Europese elektronische-communicatielandschap historisch is gegroeid en het resultaat is van geografische omstandigheden, en dat hiermee rekening moet worden gehouden bij het nemen van maatregelen om het concurrentievermogen daadwerkelijk te vergroten;
18. ONDERSTREEPT dat de industrie verder moet worden gedigitaliseerd om het gebruik van geavanceerde technologieën te stimuleren; BENADRUKT dat de beschikbaarheid van hoogwaardige, betaalbare, ononderbroken, duurzame, toegankelijke, open, veilige en betrouwbare connectiviteit voor alle burgers in de EU van het allergrootste belang is, en dat bedrijven en burgers in de EU in gelijke mate baat moeten hebben bij digitalisering;

19. BENADRUKT dat elektronische-communicatiediensten die als universele dienst worden aangemerkt, ervoor moeten zorgen dat alle burgers in de EU toegang hebben tot adequate hoogwaardige, betrouwbare en betaalbare connectiviteit om sociaal en economisch aan de maatschappij te kunnen deelnemen;

Capaciteitsopbouw, innovatie en technologische capaciteiten

20. HERINNERT eraan dat Europa moet voortbouwen op zijn solide onderzoeks- en innovatiebasis in de digitale waardeketen. De trend naar steeds kritiekere toepassingen vraagt om veilige en veerkrachtige infrastructuur door ontwerp; BENADRUKT dat de kennisoverdracht van onderzoek en innovatie naar industriële toepassingen moet worden versterkt en ondersteund;

21. IS HET EROVER EENS dat er voor de transformatie van de connectiviteitsindustrie van de EU aanzienlijke investeringscapaciteiten nodig zijn. Daarom, en zonder vooruit te lopen op de onderhandelingen over het volgende meerjarig financieel kader (MFK), moeten financieringsinstrumenten en -programma's van de EU worden afgestemd op de technologische vooruitgang en het wijdverbreide gebruik van AI-toepassingen; ERKENT het toenemende belang van Horizon Europa, InvestEU, het programma Digitaal Europa en de Connecting Europe Facility (CEF), alsook van de O&I-activiteiten van de Gemeenschappelijke Onderneming "Slimme netwerken en diensten";

22. HERINNERT ERAAN dat belangrijke projecten van gemeenschappelijk Europees belang (IPCEI's), met name die op het gebied van cloudinfrastructuur en -diensten van de volgende generatie (IPCEI Next Generation Cloud Infrastructure – IPCEI CIS) en het tweede IPCEI op het gebied van micro-elektronica en communicatietechnologie (IPCEI Microelectronics and Communication Technologies – IPCEI ME/CT), het potentieel hebben om aanvullende particuliere investeringen aan te trekken, en ERKENT dat kabelprojecten van Europees belang (Cable Projects of European Interest – CPEI) soortgelijke effecten kunnen hebben;

23. BENADRUKT dat bij het opzetten van grootschalige proefprojecten kleinere Europese spelers moeten worden gestimuleerd aan consortia deel te nemen; ONDERSTREEPT dat sectoroverschrijdende programma's, waarin de mogelijkheden van connectiviteits-technologieën voor andere sectoren worden erkend, nodig zijn om het gebruik van nieuwe technologieën te stimuleren; ERKENT de belangrijke rol van kmo's bij de ontwikkeling van het ecosysteem van de EU en het belang van het creëren van een omgeving waarin zij zich kunnen ontwikkelen en kunnen groeien; IS VAN MENING dat de versnelde invoering van nieuwe technologieën belangrijk is om de streefcijfers van het digitale decennium voor 2030 te halen;

Voltooiing van de digitale eengemaakte markt

24. BENADRUKT het belang van rechtszekerheid en de uitvoering van de vastgestelde wetgevingshandelingen, waaronder, maar niet beperkt tot, het Europees wetboek voor elektronische communicatie en de gigabitinfrastructuurverordening; ONDERSTREEPT dat alle toekomstige regelgevingsmaatregelen ter bevordering van de ontwikkeling van de digitale eengemaakte markt ook gericht moeten zijn op het bevorderen van connectiviteit en innovatie, de concurrentie moeten stimuleren, moeten bijdragen tot het consumentenwelzijn, en tegelijkertijd moeten zorgen voor een hoog niveau van cyberveerkracht en cyberbeveiliging;

25. ERKENT dat connectiviteit en computing convergeren en dat spelers uit de verschillende segmenten van de waardeketen het best zouden kunnen samenwerken indien er sprake is van een gelijk speelveld. Dit impliceert echter niet noodzakelijk dat eenzelfde regelgeving op hen van toepassing moet zijn, aangezien regelgeving wordt afgestemd op de desbetreffende activiteiten in de waardeketen; VERZOEKT de Commissie na te gaan of daadwerkelijke concurrentie wordt belemmerd en waar nodig en passend mogelijke oplossingen voor te stellen, onder meer om de administratieve lasten te verminderen;

26. MERKT OP dat het kopernetwerk geleidelijk kan worden uitgeschakeld, om de uitrol van netwerken met zeer hoge capaciteit en het halen van de streefcijfers van het digitale decennium te ondersteunen, maar BENADRUKT dat rekening moet worden gehouden met de specifieke kenmerken van de lidstaten, mededinging en het consumentenwelzijn. Met name in de context van de migratie van koper naar glasvezel moeten mededinging en de rechten van eindgebruikers worden gewaarborgd;
27. ERKENT dat de digitale sector momenteel aanzienlijke hoeveelheden energie verbruikt en e-afval produceert; MERKT OP dat glasvezelnetwerken kunnen bijdragen tot de verwezenlijking van bepaalde milieudoelstellingen van de EU door te zorgen voor energie-efficiëntere netwerken, en kunnen bijdragen tot de milieuduurzaamheid van andere sectoren; BENADRUKT echter dat de uitrol van glasvezel niet het enige instrument mag blijven voor het koolstofvrij maken van de digitale sector om te voldoen aan de klimaatdoelstellingen van de EU; VERZOEKT in dit verband om gemakkelijk uitvoerbare oplossingen, waaronder efficiëntere technieken voor het gebruik van digitale netwerken; MERKT voorts OP dat een uitbreiding van het toepassingsgebied van de EU-taxonomie voor groene investeringen in elektronische-communicatienetwerken stimulansen kan creëren om de investeringen aan te trekken die nodig zijn voor de uitrol van ecologisch duurzamere netwerken (zoals glasvezel, 5G en in de toekomst 6G);
28. BENADRUKT dat de mogelijkheid van voorafgaande controle op bepaalde toegangsmarkten moet worden gehandhaafd; VERZOEKT de Commissie nader in te gaan op de mogelijke gevolgen voor de mededinging en het consumentenwelzijn indien elektronische communicatie in bepaalde omstandigheden alleen achteraf wordt gecontroleerd. Maatregelen op basis van voorafgaande regelgeving moeten gebaseerd blijven op de vaststelling door nationale regelgevende instanties van een gebrek aan daadwerkelijke concurrentie, zonder afbreuk te doen aan het aantal concurrerende netwerken op een bepaalde markt; ROEPT de Commissie OP rekening te houden met de specifieke kenmerken van de lidstaten;
29. NEEMT NOTA van de goede werking van de markt voor IP-interconnectie in de EU en ERKENT de ervaring van de nationale regelgevende instanties met geschillenbeslechting; BENADRUKT, in geval van toekomstige tekortkomingen van deze markt, het belang van een alomvattende, grondige analyse en effectbeoordeling als basis voor eventuele verzachtende initiatieven, waaronder een geschillenbeslechtingsmechanisme. Eventuele maatregelen moeten in overeenstemming zijn met de beginselen van open internet;

30. BENADRUKT dat daadwerkelijke concurrentie op zich bijdraagt tot de kwaliteit van de dienstverlening, keuzevrijheid, innovatie en voordelen voor de consument. Op het gebied van elektronische communicatie beïnvloeden de spectrumtoewijzingen de marktstructuur en de concurrentiedynamiek. Gelijktijdige selectieprocedures kunnen als nadeel hebben dat zij in bepaalde omstandigheden de mededinging beperken en kleinere exploitanten die op nationale of subnationale markten concurreren, benadelen; ERKENT dat in het geval van mogelijk grensoverschrijdende en transnationale diensten, zoals satellietdiensten, er zou kunnen worden nagegaan of de coördinatie van procedures en voorwaarden kan worden verbeterd in het licht van de bestaande regelgeving en rekening houdend met de nationale omstandigheden;
31. MERKT OP dat een doeltreffend spectrumbeheer moet tegemoetkomen aan de opkomende vraag en uitdagingen die voortvloeien uit de ontwikkelingen op het gebied van moderne draadloze netwerken en uit sociale en economische kwesties; MERKT OP DAT bij regelgevingsbesluiten rekening moet worden gehouden met maatschappelijke behoeften, technologische ontwikkeling, de vraag en milieuaspecten; ERKENT dat het huidige mechanisme voor collegiale toetsing waardevol is gebleken en dat voorstellen ter verbetering van de efficiëntie en consistentie ervan niet mogen leiden tot vertragingen bij de toewijzing van spectra en de uitrol van 5G, noch tot onnodige administratieve lasten;
32. MERKT OP dat technologie-neutrale spectrumharmonisatie in de EU ontwikkelingen op nationaal en Unieniveau en een gunstig investeringsklimaat in de hand werkt; ERKENT dat de huidige samenwerking tussen de lidstaten en de Commissie, en binnen het kader van de Europese conferentie van post- en telecommunicatieadministraties (CEPT) goed verloopt; STEUNT het behoud en de verdere ontwikkeling van het bestaande transparante governance-systeem om het EU-beleid te stroomlijnen; BENADRUKT dat besluiten in het kader van het radiospectrumbeleid, met name met betrekking tot licentieregelingen, gebaseerd moeten zijn op de deskundigheid van bevoegde organen zoals de Beleidsgroep Radiospectrum (RSPG) en het Orgaan van Europese regulerende instanties voor elektronische communicatie (Berec);

33. ERKENT dat spectrumbeheer voor de lidstaten een belangrijk overheidsbeleidsinstrument blijft en BENADRUKT het blijvende belang van nationale bevoegdheden van de lidstaten op dit gebied; NEEMT NOTA van het aantal gevallen van grensoverschrijdende interferentie door derde landen, hetgeen meer aandacht verdient en krachtiger mitigatie-inspanningen vereist. Dergelijke inspanningen moeten steun aan de lidstaten omvatten, indien zij daarom verzoeken en wanneer spectrumcoördinatie met derde landen verder gaat dan louter technische aangelegenheden; ERKENT voorts het toenemende aantal interferenties bij wereldwijde satellietnavigatiediensten, die onder meer tot aanzienlijke veiligheidsrisico's kunnen leiden, en BENADRUKT dat gezamenlijk moet worden opgetreden in de betrokken internationale fora;
34. IS INGENOMEN MET de algemene ambitie om digitale netwerken te vergroenen en ROEPT alle spelers in het digitale ecosysteem OP hun ecologische voetafdruk tot een minimum te beperken; ERKENT dat het belangrijk is om de groene en de digitale transitie hand in hand te laten gaan en ROEPT de Commissie OP te overwegen om in het kader van de herziening van het beleidsprogramma voor het digitale decennium een streefcijfer voor groene digitalisering voor te stellen, die gebaseerd is op een overeengekomen monitoring-methode; BENADRUKT dat er gemeenschappelijke instrumenten moeten worden gecreëerd voor het meten van de milieueffecten van elektronische-communicatienetwerken en -diensten, teneinde de ontwikkelingen doeltreffend te kunnen beoordelen;
35. IS INGENOMEN met de doelstelling om de toepasselijke regels met betrekking tot het aanbieden van elektronische-communicatienetwerken en -diensten in de hele Unie te vereenvoudigen om grensoverschrijdende exploitatie te vergemakkelijken; MERKT OP dat de opname van het oorsprongslaanbeginsel in regelgeving betreffende machtigingen voor kernnetwerken en aanbieders van kernnetwerkdiensten nader moet worden geanalyseerd, dat er relevante definities moeten worden opgesteld en marktverschillen moeten worden geanalyseerd, en dat hierbij geen afbreuk mag worden gedaan aan de bevoegdheden en capaciteiten van de lidstaten op het gebied van rechtshandhaving, noch aan hun exclusieve verantwoordelijkheid met betrekking tot de nationale veiligheid; WIJST EROP dat praktijken zoals “forumshopping” mogelijk in de hand worden gewerkt, hetgeen uitdagingen kan opleveren voor de nationale regelgevende instanties, kan leiden tot jurisdictieconflicten en de bescherming van eindgebruikers in gevaar kan brengen;

36. BENADRUKT dat in het witboek melding wordt gemaakt van de opkomst van pan-Europese exploitanten, maar dat er niet wordt gekeken naar de gevolgen ervan voor de concurrentie van de markten van afzonderlijke lidstaten en exploitanten die niet op pan-Europese schaal kunnen opereren; BENADRUKT dat exploitanten van welke omvang ook zakelijke kansen moeten hebben op de eengemaakte markt en moeten kunnen profiteren van en bijdragen aan daadwerkelijke concurrentie; MOEDIGT de Commissie AAN verder te onderzoeken in hoeverre mogelijkheden voor grensoverschrijdende exploitatie en dienstverlening kunnen leiden tot een doeltreffende aanpak van de in het witboek vastgestelde investeringsuitdagingen op Europees niveau, maar ook hoe andere instrumenten (zoals controles achteraf of industriebeleidsmaatregelen) investeringen in de digitale/elektronische-communicatiesector van de EU kunnen stimuleren en wat de gevolgen zijn voor het consumentenwelzijn;
37. ONDERSTREEPT dat de bevoegde autoriteiten de consolidatie moeten beoordelen en daarbij rekening moeten houden met de mogelijke gevolgen ervan voor het behoud en de ontwikkeling van de daadwerkelijke concurrentie op de betrokken markt. Toegelaten marktgestuurde consolidatie kan schaalvoordelen opleveren voor elektronische-communicatienetwerken in de EU en aldus meer kansen creëren voor marktdeelnemers, op voorwaarde dat er op de betrokken markt daadwerkelijke concurrentie is; IS VAN MENING dat, in de context van het bredere ecosysteem, de optimale schaal wordt bepaald door de marktkrachten en toepasselijke marktregels;

Veilige en veerkrachtige digitale infrastructuren voor Europa

38. ERKENT dat, gezien het toenemende belang van digitale technologieën, het huidige rechtskader belangrijke cyberbeveiligingselementen omvat, zoals beveiliging en veerkracht door ontwerp, om kwetsbaarheden op het gebied van cyberbeveiliging in digitale producten, diensten en processen aan te pakken; IS HET EROVER EENS dat, aangezien veel kwesties in verband met cyberbeveiliging grensoverschrijdend zijn, de beveiliging en veerkracht van de digitale netwerken van de EU essentiële elementen zijn van de digitale open soevereiniteit van Europa en van de nationale veiligheid van de lidstaten, en ONDERSTREEPT het belang van nauwe samenwerking tussen de lidstaten voor grensoverschrijdende kwesties in verband met cyberbeveiliging;

39. ONDERSTREEPT dat post-kwantumcryptografie van essentieel belang is om onze digitale informatie te beschermen tegen de toekomstige dreiging van kwantumcomputers; de nadruk moet worden gelegd op een gecoördineerde inspanning op Europees en internationaal niveau, waarbij overheidsinstanties, normalisatie-instellingen, belanghebbenden uit het bedrijfsleven, onderzoekers en cyberbeveiligingsprofessionals worden betrokken, met het oog op de ontwikkeling van normen en de consistente toepassing ervan in de hele Unie om de veiligheid te waarborgen; ERKENT het belang van de werkzaamheden van de NIS-samenwerkingsgroep voor de vaststelling van een routekaart voor een gecoördineerde uitvoering van de transitie naar post-kwantumcryptografie. Daarnaast is een strategie op langere termijn nodig om in de toekomst een veilige, veerkrachtige en robuuste infrastructuur tot stand te brengen die een hefboomeffect heeft op kwantumtechnologie;
40. ERKENT het belang van het waarborgen van beveiligde en weerbare onderzeese kabelinfrastructuur; HERINNERT eraan dat nationale veiligheid een bevoegdheid van de lidstaten is, maar VERZOEKT de Commissie tegelijkertijd verdere maatregelen te overwegen om, voortbouwend op de werkzaamheden van de Groep weerbaarheid van kritieke entiteiten (CER) en de NIS-samenwerkingsgroep, en de informele deskundigengroep voor onderzeese kabelinfrastructuur, de beveiliging, weerbaarheid en integriteit van onderzeese kabelinfrastructuur te bevorderen; BENADRUKT de noodzaak van een strategische aanpak en een doeltreffende toewijzing van EU-middelen, en VERZOEKT de lidstaten om bij het veiligstellen van financiering initiatieven betreffende kritieke onderzeese kabelinfrastructuur te ondersteunen.